

JUSTICE
POLITICS
.um.ac.ir

چکیده مقالات

همایش ملی عدالت و سیاست

گروه علوم سیاسی

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده علوم اداری و اقتصادی

۲۱ مرداد ماه ۱۳۸۹

www.justpol.um.ac.ir

- برنامه های عدالت اجتماعی
 ۹۸ آمنة سادات کاشی بررسی تطبیقی مفهوم عدالت در نظام اقتصادی اسلام و جامعه معاصر
 سیدامیر کاشی
 ۹۹ عباس کشاورز شکری عدالت اجتماعی در دوره دفاع مقدس مطالعه موردی خطبه های نماز جمعه تهران
 فریبا صدیقی
 ۱۰۱ سید اصغر کیوان حسینی امنیت بین الملل و عدالت بین المللی
 راحله جمعه زاده
 ۱۰۲ احمد محقر عدالت سیاسی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و الزامات آن
 دکتر فریده
 ۱۰۳ محمدعلی پور رویکردهای متعارض به تبعیض مثبت و عدالت
 فاطمه محمدی
 ۱۰۴ جایگاه عدالت در نگرش حضرت امام به نظام بین الملل
 فریبا مرادی
 ۱۰۵ بررسی جایگاه عدالت در گفتمان اسلام سیاسی چپ با تأکید بر آرا علی شریعتی
 دکتر شریعتی
 ۱۰۷ سیرالله مرادی نوده عدالت، دموکراسی، حقوق بشر
 محمد حسین مردانی
 ۱۰۹ مفهوم و ماهیت عدالت و پیشرفت با رویکرد اسلامی- ایرانی نوکنده
 محمد مقامی نیا
 ۱۱۰ نقش حقوق در تحقق عدالت
 طیبه محمدی کیا
 ۱۱۱ عدالت در اندیشه سیاسی ابن سینا
 مرتضی منشادی
 ۱۱۲ ناهماتندی نظریه پردازی دانشمند و سیاستمدار در باب عدالت (مقایسه آرای خواجه نظام الملک، ماکیاوولی، خواجه نصیرالدین طوسی و هابز)
 لیلا نعمتی
 ۱۱۳ بررسی مفهوم عدالت از دیدگاه افلاطون
 فرشته صمدی

عدالت سیاسی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و الزامات آن

احمد محقر*

در تحلیل چرایی وقوع انقلاب اسلامی ایران دیدگاه‌های متعدد و متنوعی ارائه شده است که هر یک از آن‌ها بر عامل یا عواملی خاص انگشت تأکید نهاده شده است. یکی از دیدگاه‌های غالب در زمینه‌ی تحلیل انقلاب اسلامی که با باور نگارنده نیز هم‌خوانی دارد، تمرکز بر بُعد سیاسی خواسته‌های انقلابیون در جریان مبارزات انقلاب است. به‌گونه‌ای که شاید بتوان گفت مهم‌ترین مسأله برای انقلابیون و مردم، وضعیت سیاسی رژیم پهلوی و ماهیت ضد‌مردمی و استبدادی آن بوده است که نوک حمله‌ی مردم متوجه آن بوده و موجبات انزجار و تنفر از رژیم را تا مرز تلاش برای سرنگونی آن فراهم کرده است. با مروری بر شعارهای مردم در ماه‌های پایانی منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی درمی‌یابیم که در خلال این شعارها نیز در مورد وضعیت اقتصادی، اجتماعی یا فرهنگی رژیم اعتراض شدیدی به چشم نمی‌خورد و اکثر شعارها مربوط به نفی و محکوم کردن وضع سیاسی پیشین بود. این امر بیانگر نارضایتی شدید مردم از متغیرهای مربوط به وضعیت سیاسی رژیم گذشته می‌باشد که آن را سزاوار سرنگونی کرده است. طبعاً به همان میزان نیز تمهیداتی که در وضع جدید و رژیم بدیل انقلابی در خصوص «وضعیت سیاسی» اندیشیده می‌شود، دارای اهمیت می‌باشند. نگارنده در نظر دارد با بازخوانی قانون اساسی جمهوری اسلامی تمهیدات حقوقی و نهادی این وضعیت و الزامات تحقق آن را در چارچوب توصیفی-تحلیلی مورد واکاوی قرار داده و از این رهگذر، «عدالت سیاسی» را در قانون اساسی رصد نماید.

واژگان کلیدی: انقلاب اسلامی، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، عدالت، عدالت سیاسی

* نویسنده محترم، دانشیار، رتبه اول، هیئت مدیره، انجمن علمی، دانشگاه تهران

* نویسنده محترم، دانشیار، رتبه اول، هیئت مدیره، انجمن علمی، دانشگاه تهران